

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 31D/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9622200198
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9622200198.3

Rozhodnutie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z členov: Michal Novotný ako predseda, JUDr. Zdenka Reisenauerová ako sudkyňa, prof. JUDr. Juraj Vačok, PhD., ako sudca a JUDr. Michal Bíro a JUDr. Tomáš Niňaj ako prísediaci sudcovia v disciplinárnej veci disciplinárne obvinenej: X.. Q.. W. Q., prokurátorka R. V. O. H., pre disciplinárne previnenie podľa § 188 ods. 1 písm. a) zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov (navrhovateľ: S. V. B. O.), po ústnom pojednávaní 3. októbra 2023 takto

rozhodol:

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z. z. (disciplinárny súdny poriadok) sa disciplinárne obvinená: X.. Q.. W. Q., K.. XX. U. XXXX, trvale bytom V. D. XXXX/X, Z., prokurátorka R. V. O. H., uznáva vinnou, že

vo väzobnej trestnej veci Q. V., vedenej na R. V. O. H. pod sp. zn. 1Pv 152/21/1104, v ktorej bol disciplinárne obvinenej v postavení dozorovej prokurátorky predložený 19. apríla 2022 vyšetrovatelkou Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave vyšetrovací spis ČVS: KRP-440/1-VYK-BA-2021 s návrhom na podanie obžaloby na obvineného Q.H. V. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) Trestného zákona, v ktorej bol obvinený Q. V. na základe rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 6Tp/46/2021 zo 7. októbra 2021 vzatý do väzby z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. s tým, že väzba začala plynúť od 4. októbra 2021 od 10:58 hod a väzba nebola podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka, pričom disciplinárne obvinená ako dozorová prokurátorka nepodala voči obvinenému Q. V. Okresnému súdu Bratislava IV v lehote stanovenej v § 76 ods. 2 Tr. por., teda najmenej 20 pracovných dní pred jej uplynutím obžalobu, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie tejto lehoty, hoci tak mala urobiť v lehote najneskôr do 1. apríla 2022 vrátane, ale obžalobu pod sp. zn. 1Pv 512/21/1104 z 25. apríla 2022 na obvineného Q. V. podala na Okresný súd Bratislava IV až 26. apríla 2022, v dôsledku čoho bol obvinený Q. V. príkazom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 3T/25/2022 z 28. apríla 2022 podľa § 76 ods. 5 Tr. por. ihneď prepustený z väzby na slobodu, hoci dôvody väzby u obvineného naďalej trvali, teda

zavinene porušila povinnosť prokurátora uvedenú

- v § 26 ods. 1 písm. a) zákona č. 154/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov plniť povinnosti, ktoré mu vyplývajú z Ústavy Slovenskej republiky, z ústavných zákonov, zo zákonov a z ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj úlohy a pokyny uložené nadriadeným prokurátorom, ak bol s nimi riadne oboznámený; splnenie pokynu je prokurátor povinný odmietnuť, ak by jeho splnením spáchal trestný čin, priestupok, iný správny delikt alebo disciplinárne previnenie,

- v § 26 ods. 1 písm. b) zákona č. 154/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov chrániť verejný záujem a slúžiť verejnemu záujmu,

- v § 26 ods. 1 písm. c) zákona č. 154/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov vykonávať svoje služobné povinnosti svedomite, nestranne a bez prietáhov, čím sa dopustila

disciplinárneho previnenia podľa § 188 ods. 1 písm. a) zákona č. 154/2001 Z. z. v znení účinnom od 1. decembra 2021.

Za to sa jej
ukladá

podľa § 189 ods. 1 písm. a) s prihliadnutím na § 190 a § 191 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. v znení účinnom od 1. decembra 2021 disciplinárne opatrenie - písomné pokarhanie.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Disciplinárny návrh, stanovisko a ústne pojednávanie

1. Navrhovateľ disciplinárnym návrhom, ktorý došiel tunajšiemu súdu 7. októbra 2022, kládol disciplinárne obvinenej za vinu skutok formulovaný tak, ako je uvedený vo výroku tohto rozhodnutia. Zároveň ho kvalifikoval ako disciplinárne previnenie podľa § 188 ods. 1 písm. a) zákona č. 154/2001 Z. z.

2. Disciplinárny návrh bol disciplinárne obvinenej doručený do vlastných rúk 19. októbra 2022. V písomnom stanovisku jej obhajkyňa navrhla, aby sa disciplinárne konanie zastavilo kvôli prekážke rozhodnutej veci, eventuálne aby sa upustilo od potrestania. Zdôraznila, že lehota podľa § 76 ods. 2 Trestného poriadku skutočnosti uplynula 5. apríla 2022, nie 1. apríla 2022 ako sa uvádza v návrhu. Obhajkyňa nepoprela, že disciplinárne obvinená v uvedenej lehote nepodala ani obžalobu, ani návrh na schválenie dohody o vine a treste, ani návrh na predĺženie lehoty väzby. Stalo sa tak však preto, že vyšetrovateľka nespĺnila jej pokyn predložiť spis s návrhom obžaloby do 25. marca 2022 a spis predložila až 19. apríla 2022. Zdôraznila, že nedošlo k porušeniu práv obvineného v danej trestnej veci, lebo disciplinárne obvinená emailom informovala sudcu, že ho treba prepustiť. Obhajkyňa vytkla okresnej prokurátorky, že na R. V. O. H. nefungoval systém vnútornej kontroly. Dňa 26. apríla 2022 vykonala okresná prokurátorka s disciplinárne obvinenou pohovor a dala jej písomné napomenutie podľa § 191 ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z., čo podľa obhajkyne vylučuje opätovný postih v disciplinárnom konaní. Ďalej upozornila na viaceré nedostatky v súvislosti s procesom hodnotenia, ktoré preto nepovažovala za zákonný dôkaz: jednak neštandardné doručenie hodnotenia zo strany zamestnanca prokuratúry a emailom, ďalej nezákonný postup prokurátorskej rady, ktorá o jej námietkach rozhodovala a ktorej rokovania sa bez zákonného dôvodu zúčastnila okresná prokurátorka, ktorá tam dokonca vošla skôr než disciplinárne obvinená, ale aj to, že jej nebola sprístupnená zápisnica z tohto rokovania.

3. Predseda disciplinárneho senátu podľa § 28 ods. 1 D. s. p. nariadil na prejednanie veci ústne pojednávanie na 3. októbra 2023, ktoré sa konalo za prítomnosti povereného zástupcu navrhovateľa, disciplinárne obvinenej a jej obhajkyne. Disciplinárne obvinená na ústnom pojednávaní vyhlásila, že je vinná zo skutku uvedeného v návrhu, žiadala však upustiť od disciplinárneho potrestania s poukazom na okolnosti uvedené v § 191 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. Jej obhajkyňa ďalej prehĺbila svoju argumentáciu z písomného vyjadrenia, osobitne s dôrazom na okolnosti, ktoré aj podľa nej opodstatňujú upustiť od potrestania.

II.

Vyhlásenie disciplinárne obvinenej o vine

4. Podľa § 257 ods. 1 Tr. por., ktorý sa podľa § 4 D. s. p. primerane použije aj na disciplinárne konanie, po prednesení disciplinárneho návrhu predseda senátu poučí disciplinárne obvineného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení, že je nevinný, je vinný zo spáchania skutku alebo nepopiera spáchanie skutku uvedeného v disciplinárnom návrhu. Disciplinárne obvinená po tomto poučení, ako aj po poučení podľa § 257 ods. 5 a 8 Tr. por. na ústnom pojednávaní výslovne vyhlásila, že je vinná zo spáchania skutku opísaného v disciplinárnom návrhu. Na následné otázky predsedu senátu v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), f) g) a h) Trestného poriadku disciplinárne obvinená odpovedala „áno“. Keďže ustanovenie § 4 D. s. p. predpokladá len primerané použitie ustanovení Trestného poriadku, nepovažoval súd za použiteľnú otázku podľa § 333 ods. 3 písm. d) Tr. por. Táto otázka totiž smeruje najmä na dodržanie obhajobných práv obžalovaného v prípravnom konaní, ktoré sa vykonáva mimo dozoru súdu. V disciplinárnom konaní však neprebíha prípravné konanie, vo veci od počiatku koná disciplinárny senát (porov. § 3 D. s. p.), ktorým sám zabezpečuje dodržiavanie procesných práv disciplinárne obvineného, a preto nemá zmysel sa ho pýtať, či dodržané boli.

5. V zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. v spojení s § 4 D. s. p. má súd po vyhlásení disciplinárne obvineného podľa odseku 5 uznesením rozhodnúť, či toto vyhlásenie prijíma alebo neprijíma. Dôvodom neprijatia tohto vyhlásenia podľa doktríny môže byť najmä pochybnosť o skutkovom stave, kvôli ktorým je potrebné vykonať dokazovanie, alebo pochybnosti o právnej kvalifikácii (porov. Szabová, E. In: Čentéš, J., Kurilovská, L., Šimovček, I., Burda, E. a kol. Trestný poriadok II. § 196 - 569. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 423 a 424). V prerokúvanej veci však súd takéto pochybnosti nezistil. V rámci predbežného šetrenia

podľa § 25 D. s. p. si totiž súd zadovážil tak príslušný dozorový spis R. V. O. H. sp. zn. 1 Pv 152/21/1104, ako aj spis Mestského súdu Bratislava I sp. zn. B4-3T 25/2022 [trestná vec proti obž.: Q. V. pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) a d) Trestného zákona]. Disciplinárny senát po oboznámení s obsahom týchto spisov nezistil žiadne okolnosti, ktoré by prekážali skutku, ktorého spáchanie disciplinárne obvinená priznala. Rovnako nezistil žiadne dôvody pochybovať o jeho právnej kvalifikácii ako porušenia povinností podľa § 26 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 154/2001 Z. z. Ak totiž nebolo zrejmé, že by u obžalovaného v priebehu vyšetrovania, resp. najneskôr do uplynutia základnej lehoty väzby skutočne pominuli dôvody, kvôli ktorým bol vzatý do väzby, potom disciplinárne obvinená mala urobiť úkony uvedené v § 76 ods. 2 Tr. por. včas, tak aby súd mohol riadne posúdiť ďalšie trvanie týchto dôvodov. Pokiaľ tak neurobila, nekonala v súlade so svojimi povinnosťami, vo verejnom záujme a svedomito v zmysle § 26 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 154/2001 Z. z., čo následne zakladá skutkovú podstatu disciplinárneho previnenia podľa § 188 ods. 1 písm. a) zákona č. 154/2001 Z. z.

6. Prijatí vyhlásenia disciplinárne obvinenej nebránila ani prekážka možného dvojitého postihu za to isté konanie. Tento postih mal údajne spočívať v napomenutí podľa § 191 ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z., ktorého sa disciplinárne obvinenej dostalo od okresnej prokurátorky 26. apríla 2022. Podľa citovaného ustanovenia môže vedúci prokurátor vybaviť nedostatky prokurátora pri plnení služobných povinností menšieho významu, jeho nedostatky v správaní pri plnení služobných povinností pohovorom. Už znenie citovaného ustanovenia neoznačuje tento prostriedok ako „disciplinárne opatrenie“ alebo „napomenutie“, ale hovorí v tejto súvislosti len o pohovore. Doterajšia judikatúra sa nevyjadrila jasne k tomu, či takýto pohovor možno postaviť na roveň disciplinárnemu opatreniu uvedenému v § 189 cit. zák. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 5 Sžo 7/2017, ktorým rozhodoval o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu disciplinárnej komisie generálnej prokuratúry činnej podľa § 192 zákona č. 154/2001 Z. z. účinného do 30. novembra 2021, sa zaoberal námietkou dvojitého postihu, dospel však k názoru, že „písomné napomenutie“ bolo udelené za iný skutok. Podobne tunajší súd sa v rozhodnutí sp. zn. 32 D 20/2021 zaoberal otázkou, či možno takýto pohovor (uskutočený pred 1. decembrom 2021) zohľadniť ako prítiažujúcu okolnosť pri ukladaní disciplinárneho opatrenia za iné disciplinárne previnenie. Pritom vyslovil názor, že na tento účel „takýto pohovor predstavuje disciplinárne opatrenie sui generis“.

7. V tu prerokúvanej veci nie je potrebné komplexne a vyčerpávajúco vyriešiť otázku, či pohovor podľa § 191 ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z. skutočne predstavuje disciplinárne opatrenie, ktoré vylučuje uloženie disciplinárneho opatrenia disciplinárnym senátom. Okrem možnosti vykonať takýto pohovor majú totiž vedúci prokurátori aj oprávnenia vymedzené v § 30 zákona č. 154/2001 Z. z., ktorých obsahom je zásadne riadenie, organizovanie a kontrola plnenia služobných povinností podriadených prokurátorov. Pokiaľ by mal mať každý úkon vedúceho prokurátora, ktorým v rámci výkonu svojej kontrolnej právomoci upozorní podriadeného prokurátora na určité nedostatky, povahu disciplinárneho opatrenia, celkom by sa zotrel rozdiel medzi týmito riadiacimi opatreniami a disciplinárnymi opatreniami. Okrem toho by takéto chápanie vo výsledku mohlo viesť k uplatňovaniu disciplinárnej zodpovednosti ako prvého, nie posledného prostriedku. Vedúci prokurátori by totiž - vedomí si rizika, že ich prípadné upozornenie na nedostatky v práci prokurátora mohlo založiť prekážku disciplinárneho postihu - boli nútení podať disciplinárny návrh bez toho, aby prokurátora na tieto jeho nedostatky upozornili. Účelom kontroly zo strany nadriadených prokurátorov však nemá byť v prvom rade ich disciplinárne postihovanie, ale starosť o to, aby sa zistené pochybenia čo najrýchlejšie napravili (napr. upozornením príslušného prokurátora, že k nim došlo) a v budúcnosti neopakovali. V prerokúvanej veci vedúca prokurátorka (R. V. B. O. H.) pri neformálnom pohovore upozornila disciplinárne obvinenú na jej nesprávny postup v danej veci, aby sa ho do budúca vyvarovala. O tom rukou zapísala stručný úradný záznam z 26. apríla 2022 len do dozorového spisu, neurobila však o ňom žiaden samostatný písomný akt, z ktorého by vyplývala jej vôľa vykonať pohovor podľa § 191 ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z. ako disciplinárne opatrenie. Toto upozornenie na zistené nedostatky je tak len jedným z prejavom kontrolných oprávnení vedúceho prokurátora v zmysle § 30 cit. zák.

8. Rozhodnutím o prijatí vyhlásenia disciplinárne obvinenej, že je vinná zo spáchania disciplinárneho previnenia, sa podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku nevykonalo dokazovanie v rozsahu, či sa stal skutok uvedený v disciplinárnom návrhu, či ho spáchala disciplinárne obvinená a či je disciplinárnym previnením.

III.

Dokazovanie a zistený skutkový stav

9. Na ústnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie súvisiace s výrokom o disciplinárnom opatrení (§ 257 ods. 8 Tr. por. v spojení s § 4 D. s. p.) výsluchom disciplinárne obvinenej na okolnosti rozhodné pre toto rozhodnutie (§ 29 ods. 3 D. s. p.) a prečítaním listín

- z pripojeného osobného spisu - časti Krajská prokuratúra v Bratislave zn. 1/2 Spr 65/11 (č. I. 2 - rozhodnutie o vymenovaní z 27. januára 2011, č. I. 33 - úradný záznam z 22. apríla 2013, č. I. 38 - sľub z 11. mája 2013, čl. 39 - rozhodnutie o vymenovaní z 29. apríla 2013, č. I. 57 - rozhodnutie o dočasnom pridelení z 20. novembra 2014, č. I. 61 - rozhodnutie o preložení z 12. februára 2015),
- z pripojeného osobného spisu - časti Krajská prokuratúra v Trnave zn. 1/2 Spr 49/15/2200 (č. I. 37 - žiadosť o dočasné pridelenie z 5. februára 2021, č. I. 41 - rozhodnutie o dočasnom pridelení z 15. februára 2021, č. I. 43 - žiadosť o preloženie, č. I. 46 - rozhodnutie o preložení z 3. augusta 2021),
- z pripojeného osobného spisu - časti Krajská prokuratúra v Bratislave zn. 1/2 Spr 393/21/1100 (č. I. 11 - žiadosť z 25. októbra 2022, č. I. 15 - oznámenie zo 7. novembra 2022);
- z disciplinárneho spisu (č. I. 76 prehľad vecí za január 2022, č. I. 77 - prehľad vecí za február 2022, č. I. 78 - prehľad vecí za marec 2022, č. I. 79 - prehľad vecí za apríl 2022, č. I. 81 - vyťaženosť za obdobie 1. januára až 30. apríla 2022, č. I. 91 - dochádza za apríl 2022, č. I. 92 - dochádzka za marec 2022, č. I. 93 - dochádzka za február 2022, č. I. 106 - hodnotenie zo 17. októbra 2022, č. I. 116 - rozhodnutie z 24. októbra 2022, č. I. 122 - uznesenie č. 5/2022 z 27. októbra 2022, č. I. 133 - email V. H..U..W. z 27. apríla 2022, č. I. 134 - námietky proti hodnoteniu z 21. októbra 2022).

10. K osobe disciplinárne obvinenej z vykonaných dôkazov bezrozporne vyplýva, že po vykonávaní funkcie právnej čakatelky prokuratúry od 1. marca 2011 ju generálny prokurátor Slovenskej republiky od 1. mája 2013 vymenoval za prokurátorku s pridelením na Okresnú prokuratúru Malacky, hoci pôvodne žiadala o vymenovanie na niektorú prokuratúru v Bratislave, keďže sa potrebovala starať o postihnutú príbuznú. Sľub zložila 11. mája 2013. Na základe vlastnej žiadosti bola od 25. novembra 2014 dočasne pridelená na Okresnú prokuratúru Dunajská Streda, kam bola následne od 1. marca 2015 preložená. Na obdobie od 1. marca do 31. augusta 2021 bola na základe vlastnej žiadosti dočasne pridelená na Okresnú prokuratúru Galanta. Pred uplynutím dočasného pridelenia požiadala o preloženie na R. V. O. H., pretože jej syn začal dochádzať do školského zariadenia v okrese O. H.. Generálny prokurátor tejto žiadosti vyhovel a preložil ju od 1. septembra 2021. V období od januára do apríla 2022 sa jej zaťaženosť nápadom nových vecí, ani počet vybavovaných vecí zásadne nevymykala obdobným ukazovateľom ostatných prokurátorov trestného úseku R. V. O. H.. Vo februári 2022 bola služobne neprítomná v jeden deň, v marci 2022 tri dni kvôli ošetrovaniu člena rodiny a v apríli 2022 celkovo tri dni kvôli dovolenke a vyšetreniu v zdravotníckom zariadení.

11. V súvislosti s disciplinárnym konaním vedúci služobného úradu - navrhovateľ vypracoval 17. októbra 2022 služobné hodnotenie, podľa ktorého disciplinárne obvinená svoju agendu vybavovala bez problémov, riadne si osvojila pracovné postupy, jej rozhodnutia sú na štandardnej úrovni. Zároveň však v rozhodnutí vytkol, že disciplinárne obvinená je často neprítomná kvôli starostlivosti o deti, a preto je „permanently nesústredená“ na prácu a neprehľbuje si svoje vedomosti. Proti tomuto hodnoteniu podala disciplinárne obvinená námietky, v ktorých namietla jednak okolnosti doručovania tohto hodnotenia, jednak jeho obsah. Vytkla, že tvrdené upozornenia na nedostatočné plnenie služobných úloh nie sú súčasťou jej osobného spisu, tvrdenie o nesústredenosti je formulované veľmi všeobecne, hoci priznala, že v období marca a apríla 2022 mala starosti kvôli ochoreniu maloletých detí. Na účely prehlbovania svojich vedomostí sa riadne zúčastňovala vzdelávacích podujatí Justičnej akadémie. Vedúci služobného úradu - navrhovateľ rozhodnutím z 24. októbra 2022 nevyhovel jej námietkam. Zdôraznil, že pri hodnotení vychádzal z podkladov, ktoré mu poskytla okresná prokurátorka v O. H.. Doplnil, že disciplinárne obvinenej sa už v decembri 2021 vytýkalo nerešpektovanie lehôt v dvoch trestných veciach a neskôr sa jej vytklo nepodanie správy o mimoriadnej udalosti. Pri previerke úrovne jej činnosti sa jej vytklo, že dve rozhodnutia neboli dostatočne odôvodnené. Vedúci služobného úradu uzavrel, že disciplinárne obvinená v roku 2022 nevyužívala služobný čas na plnenie služobných úloh, ale na riešenie súkromných problémov. Po tomto rozhodnutí prokurátorská rada pri Krajskej prokuratúre v Bratislave uznesením č. 5/2022 z 27. októbra 2022 rozhodla, že hodnotenie považuje za dostatočne objektívne, pretože „je možné sa rozumne domnievať, že práve vedúci prokurátor je schopný náležite posúdiť rozsah a kvalitu činnosti podriadeného prokurátora vrátane možných nedostatkov v jeho činnosti“.

12. Uvedené skutkové závery bezrozporne vyplývajú z vykonaných dôkazov, ktoré súd vyhodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom zhodnotení všetkých okolností jednotlivo, ale aj v ich súhrne (§ 2 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 4 D. s. p.). Disciplinárne obvinená obsah vykonaných dôkazov nespochybňovala, navrhla však doplniť dokazovanie ešte emailom z 22. februára 2023 rozposlaným z generálnej prokuratúry podriadeným prokuratúram. Prílohou tohto emailu bolo totiž neanonymizované uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 2/2023, ktorým bol prijatý na ďalšie konanie návrh tunajšieho súdu podaný práve v prerokovanej veci. Z tohto neanonymizovaného uznesenia sa

niekoľko desiatok až stovák osôb v rámci prokuratúry dozvedelo, že práve voči disciplinárne obvinenej (označenej plným menom a priezviskom) sa vedie disciplinárne konanie.

13. Podľa § 119 ods. 1 Tr. por. (na základe § 4 D. s. p. subsidiárne použiteľného aj v disciplinárnom konaní) v spojení s § 257 ods. 8 Tr. por. sa v prerokovanej veci mali dokazovať už v zásade len osobné pomery disciplinárne obvinenej v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery disciplinárneho opatrenia a následok spôsobené disciplinárnym opatrením. Podľa názoru súdu predložený email nemôže smerovať k žiadnej z týchto okolností, pretože už podľa tvrdenia disciplinárne obvinenej bol vyhotovený 22. februára 2023, teda desať mesiacov po spáchaní disciplinárneho previnenia. Pôvodcom tohto emailu bola navyše generálna prokuratúra, ktorá nevykonáva disciplinárne konanie; toto konanie podľa už citovaného § 3 D. s. p. vykonáva tunajší súd. Prípadný postup generálnej prokuratúry, ktorý by aj eventuálne zasahoval do osobnostných práv disciplinárne obvinenej, nemôže viesť k nezákonnosti konania pred najvyšším správny súdom. Na základe týchto úvah súd v zhode s § 272 ods. 3 Tr. por. tento návrh na vykonanie dôkazu odmietol uznesením vyhláseným na ústnom pojednávaní.

IV.

Disciplinárne opatrenie

14. Podľa § 189 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. sa za disciplinárne previnenie za podmienok ustanovených týmto zákonom uloží prokurátorovi niektoré z týchto disciplinárnych opatrení: a) písomné pokarhanie, b) zníženie základného platu až o 15 % najviac na tri mesiace; pri opätovnom disciplinárnom previnení, ktorého sa prokurátor dopustil v čase pred zahladením disciplinárneho opatrenia, najviac na šesť mesiacov. Možno ich podľa § 190 ods. 1 cit. zák. uložiť jednotlivo alebo popri sebe s určitými výnimkami (§ 190 ods. 2 cit. zák.). Pri ich ukladaní sa prihliada na závažnosť disciplinárneho previnenia, na spôsobené následky, mieru a formu zavinenia, okolnosti prípadu, doterajšie správanie a plnenie služobných povinností prokurátora (§ 191 ods. 1 cit. zák.). Citované znenie § 189 ods. 1, najmä formulácia „sa uloží“, naznačuje, že disciplinárne opatrenie je nevyhnutným následkom disciplinárneho previnenia. Žiadne iné ustanovenie zákona č. 154/2001 Z. z. pritom výslovne neustanovuje inak, teda že by napriek záveru o disciplinárnom previnení bolo možné neuložiť disciplinárne opatrenie. Takáto možnosť by mohla prichádzať do úvahy len na základe ustanovenia § 40 Trestného zákona, ktorý sa subsidiárne použije aj na disciplinárnu zodpovednosť prokurátorov (§ 216 zákona č. 154/2001 Z. z.). Aj tu by však bolo potrebné skúmať, či ustanovenie § 189 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. nepredstavuje špeciálnu normu, ktorá by vylučovala toto ustanovenie, ale aj to, či toto ustanovenie svojím naviazaním na špecifické pojmy Trestného zákona (prečin, nespôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, osobitné trestné činy vymenované v odseku 2) je vôbec spôsobilé na primeranú aplikáciu na disciplinárnu zodpovednosť prokurátorov.

15. V prerokovanej veci však najvyšší správny súd nepovažuje za potrebné s konečnou platnosťou vyriešiť túto výkladovú otázku, pretože po uvážení všetkých okolností uvedených v § 191 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. nie je vôbec možné uvažovať nad upustením od potrestania disciplinárne obvinenej. Práve porušená povinnosť a jej následky si totiž vyžadujú uložiť jej disciplinárne opatrenie. Trestný poriadok podľa svojho § 1 (okrem iného) upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia boli podľa zákona spravodlivo potrestaní. Na tento účel slúži aj väzba ako prostriedok „zaistenia osôb“ (porov. rubriku štvrtej hlavy prvej časti Tr. por.). Jej účelom je zabezpečiť, aby obvineným, ktorí by mohli mariť uvedený účel trestného konania niektorým zo spôsobov ustanovených v § 71 Tr. por., bola obmedzená osobná sloboda väzbou a aby sa im tak zabránilo mariť tento účel (porov. v tomto zmysle Prikryl, O. cit. dielo, s. 341). Oproti individuálnemu základnému právu obvineného na osobnú slobodu, ktoré je základným právom zaručeným v čl. 17 ústavy a čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tu stojí záujem štátu na dosiahnutí účelu trestného konania podľa § 1 Tr. por., ktorý je verejným záujmom.

16. O väzbe síce podľa čl. 17 ústavy rozhoduje vždy súd, no podľa § 231 písm. k) Tr. por. je len prokurátor oprávnený navrhnúť vzatie obvineného do väzby, ale aj podať návrh na predĺženie lehoty väzby. Bez takého návrhu môže súd o väzbe rozhodovať konať až v súdnom konaní po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine treste, na ktorých podanie je znova oprávnený výlučne prokurátor [§ 231 písm. a) a b) Tr. por.]. Z ustanovenia § 76 ods. 2 Tr. por. potom vyplýva, že súd resp. sudca pre prípravné konanie môže o predĺžení lehoty väzby rozhodovať len za predpokladu, že obžaloba, návrhu na schválenie dohody o vine a treste alebo návrh na predĺženie lehoty boli podané aspoň 20 pracovných dní pred uplynutím základnej lehoty väzby. Ak táto lehota nebola dodržaná, podľa § 76 ods. 5 Tr. por. predseda senátu obvineného vždy prepustí z väzby na slobodu, a to bez toho, aby vôbec posudzoval, či dôvody väzby naďalej trvajú. Z § 3 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre vyplýva, že pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana (okrem iného) zákonom chránených záujmov

štátu. Túto právomoc vykonávajú podľa § 4 ods. 1 písm. c) cit. zák. prokurátori okrem iného uplatňovaním svojich oprávnení pred súdmi a pri výkone svojich oprávnení sú okrem iného povinní chrániť verejný záujem [§ 5 písm. c) cit. zák.]. Vychádzajúc z citovaných ustanovení tak prokurátor vo verejnom záujme (na naplnení účelu trestného konania) musí v lehote uvedenej § 76 ods. 2 Tr. por. vykonať tam uvedené úkony práve preto, aby tým umožnil sudcovi opätovne posúdiť existenciu dôvodov väzby a pri ich naplnení predĺžiť jej lehotu, ak je jej ďalšie trvanie potrebné. Ak tak prokurátor včas neurobí, spôsobil, že podľa § 76 ods. 5 Tr. por. je prepustený aj taký obvinený, u ktorého sú tieto dôvody naplnené a ktorý na slobode môže svojím správaním ohroziť účel trestného stíhania.

17. V trestnej veci, v ktorej sa disciplinárne obvinená dopustila svojho previnenia, bol obvinený Q. V. najskôr vzatý do väzby od 4. októbra 2021 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Počas následne prebiehajúceho vyšetrovania ani sama disciplinárne obvinená ako dozorová prokurátorka nezistila, že by dôvody väzby u obvineného pominuli, keďže v takom prípade by ho bola musela svojím príkazom prepustiť na slobodu (§ 79 ods. 1 Tr. por.). Ak za daných okolností nerešpektovala lehotu ustanovenú v § 76 ods. 2 Tr. por. a neurobila tam ustanovené úkony, zmarila tým možnosť súdu rozhodnúť o prípadnom ďalšom trvaní väzby. Tým spôsobila, že musel byť na slobodu prepustený obžalovaný z obzvlášť závažného trestného činu, u ktorého by inak súd mohol dospieť k názoru, že pre naplnenie účelu pokračujúceho trestného konania je potrebné ho naďalej ponechať vo väzbe. Týmto svojím (ne)konaním disciplinárne obvinená ohrozila aj samotné prebiehajúce trestné konanie, teda v danej veci už súdne konanie po podaní obžaloby. Na tomto ohrození nič nezmenila ani okolnosť, že prekročenie lehoty podľa § 76 ods. 2 Tr. por. signalizovala sudcovi emailom, pretože táto signalizácia nebola nijako spôsobilá odvrátiť ani napraviť práve uvedené následky. Tieto okolnosti potom hodnotil najvyšší správny súd na ťarchu disciplinárne obvinenej do tej miery, že považoval za nevyhnutné uložiť jej disciplinárne opatrenie.

18. Na prospech disciplinárne obvinenej súd vyhodnotil, že disciplinárne previnenie spáchala z (nevedomej) nebanlivosti. Rovnako na jej prospech vyhodnotil, že je prokurátorkou od 1. mája 2013 (teda v čase skutku približne deväť rokov) a dovtedajší priebeh jej služobného pomeru bol v zásade bezproblémový. Pokiaľ ide o hodnotenie navrhovateľom zo 17. októbra 2022 a rozhodnutia z 24. októbra 2022, nepovažuje súd za potrebné podrobne sa zaoberať jednotlivými námietkami proti jeho procesu a obsahu. Samotné hodnotenie považuje aj súd za veľmi všeobecné, bez uvedenia konkrétnych výhrad proti plneniu služobných povinností disciplinárne obvinenej. Konkrétnejšie nedostatky boli formulované až v rozhodnutí o jej námietkach, aj tie sa však týkajú len niekoľkých mesiacov za obdobie služby na R. V. O. H. (z celkových deväť rokov služby). Jednotlivé nedostatky vytykané v tomto rozhodnutí potom nepresahujú úroveň bežných pochybení, aké sa vyskytnú pri výkone každej práce. O tom svedčí aj okolnosť, že žiadne z týchto pochybení sa nestali predmetom disciplinárneho konania, a disciplinárne obvinená nebola doteraz disciplinárne potrestaná. Rovnako na jej prospech najvyšší správny súd ako okolnosti prípadu v zmysle § 191 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. vyhodnotil to, že svoj skutok oľutovala, na ústnom pojednávaní sa priznala a prejavila snahu o nápravu. Naopak, nemohol uznať a na jej prospech zohľadniť obranu, že vedúca prokurátorka nekontrolovane dodržiavanie lehôt podľa § 76 ods. 2 Tr. por. Podľa § 5 písm. d) zákona č. 153/2001 Z. z. je totiž prokurátor povinný postupovať pri plnení svojich úloh iniciatívne; zodpovedá to napokon tzv. monokratickému princípu, podľa ktorého je za plnenie úloh prokuratúry vždy zodpovedný „prokurátor“, nie „prokuratúra“ ako taká. Ani povinnosť vedúceho prokurátora vytvárať podriadeným prokurátorom priaznivé podmienky podľa § 30 písm. c) zákona č. 154/2001 Z. z. nemožno interpretovať tak, že vedúci prokurátor má namiesto nich sám (resp. prostredníctvom iných osôb) sledovať plnenie lehôt na vykonanie zákonných úkonov. To by totiž v podstate popieralo zodpovednosť jednotlivého prokurátora za plnenie svojich vlastných úloh v zmysle § 26 cit. zák.

19. Na základe uvedených úvah tak najvyšší správny súd dospel k záveru, že proti závažnému porušeniu povinnosti s vážnejším následkom stoja viaceré poľahčujúce okolnosti, ktoré túto závažnosť vyrovnávajú. Vzhľadom na to, že disciplinárne obvinená doteraz nebola disciplinárne potrestaná, dospel najvyšší správny súd k záveru, že kritériám vymedzeným v § 191 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. najlepšie zodpovedá uloženie najmiernejšieho disciplinárneho opatrenia - písomného napomenutia podľa § 189 ods. 1 písm. a) cit. zák.

V.

Záver

20. Zo všetkých uvedených dôvodov tak najvyšší správny súd postupom podľa § 34 ods. 1 D. s. p. uznal disciplinárne obvinenú vinnou z vytykaného skutku a uložil jej zodpovedajúce disciplinárne opatrenie.

21. Toto rozhodnutie bolo vo všetkých výrokoch prijaté pomerom hlasov 5 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.